

Dôvodová správa

A. Všeobecná časť

Návrh nariadenia vlády Slovenskej republiky, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 103/2020 Z. z. o niektorých opatreniach v oblasti dotácii v pôsobnosti Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky v čase mimoriadnej situácie, núdzového stavu alebo výnimočného stavu vyhláseného v súvislosti s ochorením COVID- 19 v znení neskorších predpisov (ďalej len „nariadenie vlády“) sa predkladá v súlade so splnomocňovacím ustanovením § 15a zákona č. 544/2010 Z. z. o dotáciách v pôsobnosti Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo“) v znení zákona č. 89/2020 Z. z. (ďalej len „zákon“) ako iniciatívny materiál.

Podľa nariadenia vlády je v rámci dotačného titulu na podporu humanitárnej pomoci (§ 9 ods. 3 zákona) možné poskytnúť dotáciu vo výške 405 Eur na plnenie poskytované zamestnávateľom zamestnancovi nad rámec mzdy alebo platu za kvalitné vykonávanie pracovných činností alebo za vykonanie práce presahujúcej rámec pracovných činností vyplývajúcich z dohodnutého druhu práce, t. j. na poskytnutie tzv. „infekčného príplatku“. Ide o odmenu pre zamestnancov (vrátane odvodov platených zamestnávateľom), ktorí počas karantény v zariadení sociálnych služieb alebo v centre pre deti a rodiny vykonávali pracovnú činnosť v priamom-bezprostrednom kontakte s klientami s ochorením COVID-19 a teda vo výrazne sťažených podmienkach spôsobených potrebou dodržiavania zvýšených hygienicko-epidemiologických opatrení ako aj priamym ohrozením nákazou ochorením COVID-19.

Cieľom poskytnutia infekčného príplatku zamestnancom je, okrem poskytnutia odmeny za prácu v infekčnom prostredí, aj zvýšenie ich motivácie pracovať tak, aby bola zabezpečená dostatočná starostlivosť o klientov s ochorením COVID-19 s primeraným personálnym zabezpečením. Dotáciu nie je možné použiť na úhradu dohodnutej mzdy alebo platu v pracovnej zmluve zamestnanca.

Zamestnanci v týchto zariadeniach vykonávajú mimoriadne náročnú prácu a bez ohľadu na pracovný čas a ohrozenie vlastného zdravia a vykonávajú svoju prácu aj v týchto sťažených pracovných podmienkach, čo zasluhuje ocenenie formou finančného ohodnotenia.

Podľa súčasného znenia nariadenia vlády je podmienkou poskytnutia infekčného príplatku predloženie dokladu (rozhodnutia) o nariadení karanténneho opatrenia v zariadení príslušným orgánom verejného zdravotníctva z dôvodu šírenia ochorenia COVID-19. Dlhodobá vyťaženosť regionálnych úradov verejného zdravotníctva na Slovensku a s tým spojené nevydávanie rozhodnutí a nariadení karanténneho opatrenia v zariadení však v niektorých prípadoch znemožňuje zariadeniam požiadať o predmetnú dotáciu.

Navrhuje sa preto úprava podmienok poskytnutia dotácie na infekčný príplatok a to tak, že namiesto dokladovania rozhodnutia a nariadenia karanténneho opatrenia v zariadení bude zariadenie ohlasovať ministerstvu určeným spôsobom vykonávanie pracovnej činnosti zamestnancov v priamom fyzickom kontakte s klientom s ochorením COVID-19, u ktorého bolo toto ochorenie potvrdené zmluvným lekárom, to znamená, že rozhodnutie o nariadení karanténneho opatrenia v zariadení príslušným orgánom verejného zdravotníctva nebude potrebné naďalej k žiadosti predkladať.

Za priamy – úzky fyzický kontakt s klientom s ochorením COVID-19 sa pritom v zariadení považuje poskytovanie priamej starostlivosti klientovi v bezprostrednom kontakte

s klientom. Na tento účel bude žiadateľ k žiadosti predkladať zoznam zamestnancov, na ktorých má byť dotácia poskytnutá, s uvedením ich osobných údajov, pracovného zaradenia a konkretizácie pracovnej činnosti vykonávanej zamestnancom v priamom fyzickom kontakte s klientom.

Súčasťou návrhu novely nariadenia vlády je aj reakcia na zvýšenú mieru inflácie a nárast cien v dôsledku pandémie ochorenia COVID-19. Jednou zo skupín, ktorá je touto situáciou ohrozená sú aj zamestnanci poskytovateľov sociálnych služieb, zamestnanci subjektov vykonávajúcich terénnu sociálnu prácu prostredníctvom národných projektov a zamestnanci vykonávajúci opatrenia sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately v akreditovaných (neštátnych) subjektoch. Ako súčasť protiinflačných opatrení sa preto navrhuje poskytnutie dotácie vyššie uvedeným zamestnávateľom (s výnimkou zamestnávateľov, ktorí svojim zamestnancov poskytnú odmenu v zmysle Dodatku č. 1 ku Kolektívnej zmluve vyššieho stupňa pre zamestnávateľov, ktorí pri odmeňovaní postupujú podľa zákona č. 553/2003 Z. z. o odmeňovaní niektorých zamestnancov pri výkone práce vo verejnom záujme na rok 2022) na odmenu ich zamestnancov vo výške 500 € s príslušnými nákladmi zamestnávateľa na odvodové povinnosti (676 € suma celkovej ceny práce). Podmienky nároku na dotáciu (vrátane výšky odmeny) zodpovedajú podmienkam uvedeným v uvedenom Dodatku č. 1 ku Kolektívnej zmluve vyššieho stupňa. Z návrhu sú vylúčení zamestnanci verejných poskytovateľov sociálnych služieb, subjektov zapojených do národných projektov prostredníctvom obcí a subjektov vykonávajúcich opatrenia sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately v zriaďovateľskej Ústredia práce, sociálnych vecí rodiny, ktorým bude odmena poskytnutá v zmysle uvedeného Dodatku č. 1 ku Kolektívnej zmluve vyššieho stupňa.

Návrh nariadenia vlády Slovenskej republiky je v súlade s Ústavou Slovenskej republiky, ústavnými zákonmi a nálezmi Ústavného súdu Slovenskej republiky, inými zákonmi, medzinárodnými zmluvami a inými medzinárodnými dokumentmi, ktorými je Slovenská republika viazaná a s právom Európskej únie. Návrh nariadenia vlády nie je predmetom vnútrokomunitárneho pripomienkového konania.

Návrh nariadenia vlády Slovenskej republiky v súlade s doložkou vybraných vplyvov bude mať sociálne vplyvy a vplyv na rozpočet verejnej správy, nebude mať vplyv na životné prostredie, ani vplyv na informatizáciu, podnikateľské prostredie, na manželstvo, rodičovstvo a rodinu a ani vplyv na služby verejnej správy pre občana.